

FAGERED

37. LYSSEBÄCK

SHM/KMK 5804?, 7977, 11 340, 100 950A, 101 105A; KMMS; GAM 1893:18

Tid:	Vikingatid
Fyndår:	1886 framåt
Fyndtyp:	Depåfynd
Antal:	ca 844 mynt 15 plantsar
Slutmynt:	England, Edvard Bekännaren (1042-66), <i>Pæx</i> , London, Leofing (Lifinc), BEH 540/ Danmark, Magnus (1042-47), Lund, Hbg 4

FYNDOMSTÄNDIGHETER

De första mynten hittades av J. A. Johansson, vid plöjning i en potatisåker intill Högvadsån 1886. Under de följande åren gjordes fler myntfynd. Utöver mynt innehöll depån en stor mängd, till stor del sönderklippta, silverspännen, armringar, halsringar, silverbleck m.m.

Lyssebäcksfyndet blev aldrig utförligt dokumenterat innan det splittrades. De mynt som tidigare kunnat identifieras ur Lyssebäcksfyndet publicerades av Jonsson 1989. Senare tids forskning, utförd av Jonsson, föreslår emellertid att även de mynt som tidigare förts till SHM/KMK inv 5804 men som hållits för sig genom anmärkningen 5804?, samt mynten i SHM/KMK inv 11 340 bör ingå bland Lyssebäcksdépås mynt.

Tyska riket: (564 ex) *Oberlothringen*, St. Diey, hertig Dietrich I (984-1026), Dbg 1 var (1 ex); Metz, biskop Theoderich II (1005-46), Dbg 24a (1 ex), 24 (2 ex), 25 (1 ex), 25 var (2 ex); Epinal, biskop Theoderich II (1005-46), Dbg 27 (1 ex); Marsal, biskop Theoderich II (1005-46), Dbg 29 (1 ex); Trier, ärkebiskop Poppo, (1016-47), Dbg 466 (1 ex), 466 var (1 ex), 469 (1 ex); *Niederlothringen*, Flandern, greve Balduin IV (989-1036), Dbg 145 (1 ex), 150 (1 ex), 1443 (1 ex) 1443 var (1 ex), greve Balduin V (1036-67), Dbg 150ff (1 ex); Saint-Omer, greve Balduin IV (989-1036), Dbg 1443 (1 ex); Brüssel, okänd myntherre, Dbg 142 (4 ex), 142a/b (1 ex), 142 b (1 ex); Namur, greve Robert II (-1018), Dbg 164 (1 ex), okänd myntherre, Dbg 1460 (1 ex);

Dinant, greve Robert II (-1018), Dbg 174 (3 ex), greve Albert II (1018-64), Dbg 174 (1 ex); Lüt-tich, kung Otto III (983-996), Häv 162 (1 ex), kung Henrik II (1002-14), Häv 180 (1 ex); Huy, kung Henrik II (1002-14), Dbg 227 (1 ex), kejsar Konrad II (1027-39), Dbg 230 var (1 ex), okänd myntherre, Dbg 231 (1 ex); Maestricht, kung/kejsar Henrik II (1002-24), Dbg 247 (1 ex), kung/kejsar Konrad II (1024-39)?, jfr Dbg 249 (1 ex), okänd myntherre, Dbg 253 (3 ex); *Rheinlande*, Duisburg, kejsar Konrad II (1027-39), Dbg 311 (7 ex), 311 var (1 ex), kung Henrik III (1039-46), Dbg 316 var (12 ex); Köln, kung Otto I (936-62), Häv 34 (4 ex), kejsar Otto III (996-1002), Häv 73ff (12 ex), kung Henrik II (1002-14), Häv 137 (1 ex), kejsar Henrik II (1014-24), Häv 189 (3 ex), 189 var (1 ex), ärkebiskop Pilgrim och kejsar Konrad II (1027-36), Häv 222a (2 ex), 222a var (3 ex), 222b (2 ex), 222i (4 ex), 222i var (1 ex), 222k (1 ex), 222l var (1 ex), 232 var (1 ex), 247 (1 ex); ärkebiskop Hermann II och kejsar Konrad II (1036-39), Häv 251 (7 ex), 253 (1 ex), 253a (1 ex), 254 (1 ex), 261 (1 ex), *efterpräglings*, (kejsar Konrad II, 1027-36), Häv 248* (1 ex), (Otto III, 996-1002), jfr Häv 109ff (2 ex), jfr 125ff (1 ex), (Henrik II, 1014-24), Häv 170c (1 ex), (Pilgrim och Konrad II, 1027-36), Häv 246 (2 ex), (Konrad II, 1036), Häv 248 (5 ex), (Herman II och Konrad II, 1036-39), Häv 267 (1 ex), 267 var (1 ex), obestämda (7 ex); Ander-nach, kung Otto III (983-96), Dbg 433 (1 ex), kung/kejsar Otto III (983-1002), Dbg 434 (1 ex), hertig Theoderich (984-1026), Dbg 437/436a (1 ex), -/436a (1 ex), ärkebiskop Pilgrim och kung Konrad II, (-1027), Häv 728a (2 ex), 730b (2 ex), efterpräglings (Otto III, 983-1002), Häv 81 var (1 ex); *Friesland*, Utrecht, kung Henrik II (1002-14), Dbg 539 (1 ex), bis-kop Bernold (1027-54), Dbg 544 (2 ex); Deventer, kung Henrik II (1014-24), Dbg 563 (1 ex), 563 var (2 ex), 564 var (6 ex), kung/kejsar Konrad II (1024-39), Dbg 566 (7 ex); Tiel, kung/kejsar Henrik II (1002-24), Dbg 1193 (1 ex), kung Henrik II (1014-24), Dbg 578 (2 ex), kung/kejsar Konrad II (1024-39), Dbg 582 (4 ex), 584 (1 ex), 584 var (2 ex); Jever, her-tig Bernhard II (1011-59), Dbg 591 (3 ex), 592 var (1 ex), 593 (1 ex); Ostfriesland, okänd mynt-herre, Dbg 1309 (1 ex), *efterpräglings*, Dbg 1298 (1 ex), 1299 (1 ex), 1300 (1 ex); *Westfalen*,

Dortmund, kung/kejsar Henrik II (1002-14), Dbg 752 (4 ex), kung Henrik II (1014-24), Dbg 753 var (3 ex), kung/kejsar Konrad II (1024-39), Dbg 754 (1 ex), 756 (2 ex); Sachsen, Soest, Kölnefterprägling (Otto II/III) (1000-30/40), Häv 849/850 (1 ex), 850b (6 ex), 850d (2 ex), kung Konrad II (1027-39), Häv 852 (2 ex), 852 var (1 ex); Vreden, greve Wichmann III (967-1016), Dbg 1229 (2 ex), Kölnerefterpräglingar Verden?, greve Wichmann III (967-1016), Dbg 1229 (4 ex); *Niedersachsen*, Lüneburg, hertig Bernard I (973-1011), Dbg 587 (1 ex), hertig Bernad II (1011-59), Dbg 590 (2 ex), 590a (1 ex); Bardowick?, *efterpräglingar*, Köln/Ander-nach, Dbg 454 (3 ex), Häv 715 (1 ex); Magdeburg, okänd myntherre, Dbg 648 (1 ex), 648e (2 ex); Quedlinburg, okänd myntherre, Dbg 614 (1 ex), *efterpräglingar*, Dbg 614a (1 ex), 614 var (1 ex); Hildesheim, biskop Gothard (1022-38), Dbg 712a (1 ex); Stade, okänd myntherre, Dbg 1758 var (1 ex); Toul, biskop Bruno (1020-36), Dbg 604 (1 ex); okända myntorter (Niederrelbe), okänd myntherre, Dbg 1288 (1 ex), 1289/90 (2 ex), greve Dietmar (-1048), Dbg 1291 (4 ex); (Goslar), Otto-Adelheid-pfen-nig (991-1040), Hz I:1c (2 ex), III:6a (1 ex), III:6e (1 ex), III:6k (1 ex), IV:5 (1 ex), IV:5/6 (14 ex), IV:6 (3 ex), IV:6c (2 ex), IV:6f (1 ex), IV:6i/m (2 ex), *efterprägling?* IV:8a (1 ex), IV:10 (3 ex), IV:20e (1 ex), IV:23a (1 ex), *efterpräglingar*, Hz V:2a:3 (3 ex), V:2c:6 (1 ex), V:2c:11 (2 ex), V:2c:12 (1 ex), V:2c (1 ex), V:2g:3 (1 ex), V:2i:1 (9 ex), V:2i:4 (2 ex), V:2i:5 (3 ex), V:2k:2 (2 ex), V:21:2 (1 ex), V:21:6 (3 ex), V:21:7 (1 ex), V:2m:1 (2 ex), V:2 (23 ex), V:2/3 (1 ex), V:4f (1 ex), V:4l (2 ex), V:4p (1 ex), V:4 (1 ex), V:6b (1 ex), V:III/V (9 ex), VI:1c:2 (2 ex); (Magdeburg), *efterprägling*, sachsenpfennig, Dbg 1330 (5 ex), 1331 (1 ex), 1335b (2 ex); *Thüringen*, Erfurt, ärkebiskop Aribo (1021-31), Dbg 876 (2 ex), ärkebiskop Bardo (1031-51), Dbg 878a (1 ex), 878/879 (4 ex), okänd mynt-herre, jfr Dbg 876/878 (1 ex); *Franken*, Mainz, kejsar Otto II/III (973-83, 996-1002), Dbg 778/779 (2 ex), kung Henrik II (1002-14), Dbg 785 (4 ex), 788 (1 ex), kung Konrad II (1024-27), Dbg 789 (4 ex), kejsar Konrad II (1027-39), Dbg 790 (62 ex), 790? (3 ex), 1373 (1 ex), kung Henrik II (1002-14) eller kung Konrad II (1024-27), Dbg 785 eller 789 (2 ex), kung Konrad II eller kejsar Henrik III (1027-39-

56) jfr Dbg 790/793 (1 ex), ärkebiskop Bardo (1031-51), Dbg 804 (1 ex), 805 (2 ex); Speyer, kejsar Otto I/II (962-73-83), jfr Dbg 825 (1 ex), kejsar Otto II/III (973-83, 996-1002), Dbg 826 (1 ex), 826 (2 ex), kung/kejsar Otto III/Henrik II (983-1024), Dbg 827/836 (1 ex), 836 (22 ex), 836 var (11 ex); Worms, kejsar Otto II/III (973-83, 996-1002), Dbg 844 (2 ex), 1914 (1 ex), kung/kejsar Henrik II (1002-24), Dbg 845 (1 ex), 845 var (30 ex); *Schwaben*, Strassburg, kung/kejsar Konrad II (1024-39), Dbg 921 (5 ex), 922 (1 ex); Esslingen, Kung/Kejsar Henrik II (1002-24), Dbg 952 (1 ex); Villingen, greve Berthold (1030/40), Dbg 1378 (1 ex); Tübingen, okänd myntherre, Dbg – (1 ex); Constanz, kung Otto III (983-96), Dbg 1012 (1 ex); Basel, biskop Adalrich (1025-40), Dbg 1379 var (2 ex); Chur, okänd myntherre, Dbg 1380 var (1 ex); Zürich, hertig Hermann II/III (997-1003/1003-12), jfr Dbg 989 (1 ex); Okänd myntort, okänd myntherre jfr Dbg 1271/1272 (1 ex); *Bayern*, Regensburg, hertig Henrik IV/kung Henrik II (1009-14), Dbg 1084 (1 ex), 1085 var (1 ex), hertig Henrik V (1017-26), Dbg 1090b (1 ex), hertig Henrik VI/kung Henrik II (1026-28-40), Dbg 1094a (1 ex), *efterpräglingar?* Dbg 1093/94 (1 ex), – (1 ex); Salzburg, ärkebiskop Dietmar (1025-41), Dbg 1150a (1 ex); Würzburg, kejsar Otto III (996-1002), Dbg 856 (1 ex), okänd myntherre, Dbg 859 (2 ex), Dbg 859 var (7 ex), biskop Bruno (1043-45), Dbg 864 var (3 ex); *Baden-Württemberg*, Konstanz, biskop Warmann (1026-34), Dbg 1016 (1 ex); *okänd myntort*, Kung Konrad II (1027-39), Dbg 1194 (3 ex), Dbg – (1 ex), okänd myntherre, efterprägling Thuin, Dbg – (1 ex), 1213 (1 ex), jfr 1317 (1 ex), Dbg – (8 ex); ej bestämbara (7 ex).

Italien: Verona, okänd myntherre (1024-26), (1 ex), kung/kejsar Konrad II (1026-39), (1 ex).

Ungern: Stefan I (997-1038), (1 ex).

Böhmen: Boleslaus Chrobry (1003-04), (1 ex), Ulrich (1012-37), (1 ex), (1 ex), Bratislaus I (1037-55), (1 ex).

England: (177 ex) Æthelred II (978-1016), *Second hand*, London, Goda (God) (1 ex), *Cruix*, Lincoln, Kolgrim (Colgrim), BEH 1703 (1 ex),

Long Cross, Exeter, Dunstan (Dunstan) (1 ex), London, Leofing (Lyfinc) (1 ex), Rochester, Eadweard (Eadwerd) (1 ex), Winchester, Leofweald (Leofwold), BEH 4281 (1 ex), York, Thorsteinn (Thurstan) (1 ex), *Helmet*, Exeter, Wulfsige (---e), *Last Small Cross*, Canterbury, Godric (Godric) (1 ex), Lewes, Leofwine (Liofwine) (1 ex), London, Godric (Godric) (2 ex), Godwine (Godwine) (1 ex), Maldon, Æthelwine (Ædelwine) (1 ex), Stamford, Godhere (Godere) (1 ex), Winchester, Ælfsige (Ælfsige) (1 ex), Ælfweald (Alfwold) (1 ex), Ordbeorht (Ordbriht) (1 ex), York, Authgrimr (Outhgrim) (1 ex), Leofwine (Lefwine) (1 ex), okänd myntort, Ælfric (Ælfric) (1 ex); Knut (1016-35), *Quatrefoil*, Bath, Ælfweald (Alfwald) (1 ex), Buckingham, Leofric (Leofric) (2 ex), Chester, Eahlsige (Alcnu) (1 ex), Ilchester, Ælfwine (1 ex), Wulfhem (1 ex), Ipswich, Leofsig (Leofzig) (1 ex), Lincoln, Asleikr (Aslac), BEH 1503 (2 ex), Sumarlithr (Sumerlth) (1 ex), London, Beorhtmær (Brihtmær) (1 ex), Beorhtnoth (Brihtnoth) (1 ex), Godman (1 ex), Wynsige (Wesig) (1 ex), Lydford, Godric (Godric) (1 ex), North/Southampton, okänd myntmästare (1 ex), Norwich, Hwætman (Huwatema) (1 ex), Southwark, Sveinn (Swegnn) (1 ex), Winchester, Ælfsige (1 ex), Wihtsige (Wihtsige) (1 ex), York, Styrkollr (Stircol) (1 ex), okänd myntort, (Cldon) (1 ex), *Pointed Helmet*, Canterbury, Winedæg (Winedæg) (2 ex), Cricklade, Godwine, BEH 251 (1 ex), Exeter, Eadmær (Edmær) (1 ex), Hereford, Wulfsige (Owulsige) (1 ex), Lincoln, Ælfnoth, BEH 1477 (1 ex), Asfrith (Osferth) (1 ex), Leofric (Liofric) (1 ex), Lindwin (1 ex), okänd myntmästare (1 ex), London, Ælfgar (1 ex), Ælfwig (2 ex), Brungar, BEH 2072 (1 ex), Eadgar (Edgar) (1 ex), Eadric (Edric) (1 ex), Eadsige (Etsige) (1 ex), Eadwine (1 ex), Godhere (Godere) (1 ex), Godleof (Godeleof) (1 ex), Godric (1 ex), Leofing (Lifinc) (1 ex), Leofweald (Leofwold) (1 ex), Leofwig (Leofwigi) (1 ex), Wynstan (1 ex), okänd myntmästare (1 ex), Milborne Port, Godwine (1 ex), Northampton, Leofwine (1 ex), Rochester, Godwine (1 ex), Stamford, Morulf (1 ex), Osweald (Oswold) (1 ex), Thetford, Ælfwine (1 ex), Totnes, Sæwine (1 ex), Winchester, Goda (God) (1 ex), okänd myntmästare (1 ex), York, Crucan, BEH 534 var åts. ir. 98 (1 ex), Fargrimr (Fargrim) (1 ex), Godman (2 ex), Iri (Ire), BEH 681 (1 ex), Ketil (Cetel),

BEH 511 (1 ex), Wulfnoth (Wulnoth) (2 ex),
 Wulfstan (Wulstan) (1 ex), okänd myntort, Uth-
 -- (1 ex), *Short Cross*, Canterbury, Eadric (Edricc)
 (1 ex), Chichester, Æthelhelm (Ægelme), BEH 96
 (1 ex), Colchester, Wulfwine (1 ex), Dover, Le-
 ofwine, BEH 339-40 (1 ex), Hastings, Brid
 (1 ex), Hereford, Leofnoth (Leoffenoth) (1 ex),
 Ipswich, Æthelbeorht (Æglbiriht) (1 ex), Lin-
 coln, Ælfnoth (2 ex), Vathlauss (Wedlos) (1 ex),
 London, Ælfræd (Ælfred) (2 ex), Ælfweard
 (1 ex), Beorhtræd (Brihtred) (1 ex), Brunman
 (2 ex), Eadmund (2 ex), Eadwine (Edwine)
 (1 ex), Eadwulf (Eadulf) (1 ex), Godman (Go-
 man) (1 ex), Leofræd (Leofred) (1 ex), Leofric
 (1 ex), Leof--- (Leo---) (1 ex), Wynsige (2 ex),
 okänd myntmästare (1 ex), Norwich, Æthelferth
 (Ælferth), BEH 2905 (2 ex), Nottingham, Blac-
 man (Blacamon) (1 ex), Salisbury, Godwine
 (1 ex), Goldus (1 ex), Stamford, Leofdæg (Leofe-
 dei) (1 ex), Oswearð (Osw---) (1 ex), Thorsteinn
 (Thurstn) (1 ex), Thorsteinn (Thustan) (1 ex),
 Thorulfr (Thurulf) (1 ex), Steyning, Freothuwi-
 ne (Frethewine) (1 ex), Wallingford, Eadweard
 (Edwerd), BEH -, . EDWERD ON WELIN, åts. a, ir.
 43 (1 ex), Winchester, Godwine Widia (Godwi-
 ne Widii) (1 ex), York, Farthegn (Færthein)
 (2 ex), Grimulfr (Gimulf), BEH 599-602 (1 ex),
 Hildulfr (Hildulf) (1 ex), Hrafn (Ræfen), BEH
 734 (2 ex), Ucede (---) (1 ex); Harold I (1035-
 40), *Jewel Cross*, London, Leofstan (Lefsan)
 (1 ex), Romney, Wulfwig (Wulfiwig) (1 ex),
 Lincoln, okänd myntmästare (1 ex), London,
 Duding (Dudi---) (1 ex), Oxford, Godwine,
 BEH 805 (1 ex), *Fleur-de-Lis*, Derby, Godric,
 BEH 90-91 (1 ex), Svertingr (Swertinc), BEH 96
 (1 ex), Lincoln, Ælfnoth (1 ex), Matathan (Ma-
 than) (1 ex), Wulfnoth (1 ex), Lincoln?, Ælfnoth
 (1 ex), London, Beorthmær (Brihtmær) (1 ex),
 fråns. inskrift retrograd, BEH - 525 (1 ex),
 Goldsige (Goltsi---) (1 ex), Korf (Corrf) (1 ex),
 Leofing (Lifinc), BEH 705 (1 ex), Leofric (1 ex),
 ---ne (1 ex), Norwich, okänd myntmästare
 (1 ex), Oxford, Godwine (Godwiinc), BEH 803
 (1 ex), Stamford, Godwine (1 ex), York, Arnketill
 (Arcill), BEH 154 (1 ex), Witherwine (Witheri-
 ne), BEH 228 (1 ex), okänd myntort, okänd
 myntmästare (1 ex); Harthacnut (1040-42),
Arm-and-Sceptre, Bath, Leofwine (1 ex), Wædel
 (1 ex), Bristol, Sæwine (1 ex), Derby, Wulfheah
 (Wulfeh) (1 ex), Lincoln, Matathan (Mathan),
 beh -, . MATHAN ON LINCOL, åts. ir. 1, 10 (1 ex),

Osmund (1 ex), Svafi (Swafua) (1 ex), London, Beorhtmær (Brihtmær) (1 ex), Oxford, Æthelwig (Ælwig) (1 ex), Salisbury, Wynstan (Winstan) (1 ex), Thetford, Sægrimr (Sægrim), BEH 3521 (1 ex), York, ---ed (1 ex); Edvard Bekännaren (1042-66), *Trefoil Quadrilateral*, Lincoln, Kolgrimr (Conrinecof) (1 ex), Pacx, London, Brungar (1 ex), Godwine (1 ex), Leofing (Lifinc), BEH 540 (1 ex), Wulfric (1 ex), Thetford, Godwine (1 ex), Wilton, Ælfstan (1 ex).

Danmark: (96 ex) Knut (1018-35), Lund, Hbg 1 (1 ex), jfr 10 (1 ex), 20 var (1 ex), Roskilde?, förvirrad, jfr 25 (1 ex), Örbäck, 54 var (13 ex), 54 förvirrad (1 ex), Viborg? Jfr 51/- (2 ex); Hardeknut (1035-42), Lund, Hbg 1 (1 ex), 1 var (8 ex), 1 förvirrad (4 ex), Becker K 7/99 (1 ex), H 2/184 (1 ex), H 9/239 (1 ex), H 10/18 (1 ex), H 15/44 (1 ex), H 26/162 (1 ex), H 35/226 (1 ex), H 37/162 (1 ex), H 38/15 (1 ex), H 38/18a (1 ex), AE 1/161 (1 ex), AE 3/24 (1 ex), Slagelse, Hbg 38 (1 ex), jfr 38 (1 ex), Roskilde, 32 (2 ex), förvirrad 35 (1 ex), Örbäck, 42 (1 ex), jfr 42, byst till höger (1 ex), 42 förvirrad (1 ex), Aarhus, 44 (1 ex), Ribe, 49 var (4 ex), Hedeby, 50 (1 ex), 50 var (5 ex); Hardeknut (1035-42) eller Magnus (1042-47), Roskilde, Hbg tab V, 32 eller tab VII, 20 (1 ex), Hedeby, tab VI, 50 eller tab VII, 36 (1 ex), okänd myntort (1040-46); Magnus (1042-47), Lund, Becker MX 3/89 (1 ex), MX 9/319 (1 ex), MX 23/71 (2 ex), MX 24/381 (1 ex), MX 25/77 (1 ex), okänd myntort Becker MZ 2/366 (2 ex), MZ 3/301 (3 ex), MZ 3/325 (1 ex), MZ 13/363 (1 ex), (>Lincoln<), MZ -, Hbg 4 (1 ex), Hedeby Hbg 36 (1 ex).

Skandinavien: imitationer av engelska mynttyper, Æthelred II, *Long Cross*, (1025-), Lund, Malmer 1997, 157.1238.1 (1 ex), Lund eller Sigtuna, Malmer 1997, 288.1959.3 (1 ex), *Helmet* (1 ex); Knut, *Quatrefoil* (1 ex), *Short Cross* (1 ex), *Small Cross*, (1025-), Lund, Malmer 1997, 630.1728.2 (1 ex), 637.1716.1 (1 ex), 637.1747.2 (1 ex), 638.1715.1 (1 ex), 600.1700 (1 ex); Hardeknut, *Arm-and-Sceptre* (2 ex), *Jewel-Cross* (1 ex); Harold, *Fleur-de-Lis* (1 ex); ospecificerad typ, Malmer 1997, 100.0000 (1 ex).

Plantsar: Tyska riket (12 ex); (3 ex).

* Plansch 1:7

REFERENS: SHM/KMK inv; KMK top ark;
Wedberg V 1878-86 s. 288; GAM inv; Fagered
Hf 1890 s. 13; KVHAA Månadsblad 1887 s. 46;
Widéén 1935 s. 124-34 och 1936 s. 39-43;
Skovmand 1942 s. 171; Arbman 1954 s. 174,
177-78; Lindälv 1980 s. 269-70; Karlsson 1961
s. 7-12; Hatz 1974 s. 221, nr 176; Hårdh 1976
s. 25 nr 15; Westermark 1980 s. 144; CNS 3, 4,
60; Jonsson 1989 s. 203-7; Lindberger 1991 s. 6;
Weiler 1992 s. 123; Carlie 1999 s. 35-36; notis i
Hallands Nyheter 6 juli 1991.